

Stop op het afsteken van vuurwerk door particulieren: op naar een professionele vuurwerkshow van formaat

Partij voor de Dieren gemeenteraadsfractie Amsterdam
Amsterdam, 5 oktober 2016
Johnas van Lammeren

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Amsterdam

Inleiding

Vuurwerk tijdens de jaarwisseling levert veel problemen op voor mens, dier en milieu. Drie kwart van de Nederlanders ervaart overlast van vuurwerk.¹ Het letsel, de schade en overlast die met de huidige jaarwisseling gepaard gaan zijn het gevolg van het afsteken van vuurwerk door particulieren. Wat de Partij voor de Dieren betreft staat de viering van jaarwisseling met consumentenvuurwerk niet in verhouding tot de vele gewonden, schade en overlast. De gemeenteraadsfractie van de Partij voor de Dieren heeft voorstellen voor een nieuw vuurwerkbeleid voor een toekomstbestendige en feestelijke jaarwisseling in Amsterdam. Het doel is een stop op het afsteken van particulier vuurwerk. De partij stelt voor minimaal één professionele vuurwerkshow van formaat in Amsterdam te organiseren. Het afsteken van vuurwerk door particulieren wordt tegelijkertijd zoveel mogelijk beperkt, door onder andere zoveel mogelijk vuurwerkvrije zones aan te wijzen. Daarnaast stelt de Partij voor de Dieren voor om bij het ministerie aan te dringen op aanpassing van de regelgeving zodat het mogelijk wordt een gemeente geheel vuurwerkvrij te verklaren. Tot slot worden er regels opgenomen voor de professionele vuurwerkshows, ook buiten de jaarwisseling. Hierbij wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van het meest milieuvriendelijke vuurwerk.

Letsel

Het door particulieren zelf laten afsteken van vuurwerk gaat gepaard met veel ongelukken. Mensen raken gewond aan hun ogen of moeten zelfs een oog missen. Een groot deel van de slachtoffers met oogletsel is geraakt door vuurwerk dat door iemand anders is afgestoken. Bij de jaarwisseling 2015-2016 was 45% van de slachtoffers omstander.^{2,3} Er raken zelfs mensen die blind aan één of beide ogen. Oogartsen zijn door de ernst van de letsels daarom ook voorstander van het stoppen met consumentenvuurwerk. Naast letsel aan ogen zijn er mensen die een hand of andere ledematen verliezen. Uit onderzoek over vuurwerkongevallen tijdens de jaarwisseling 2014-2015⁴ blijkt dat ongeveer twee derde van de vuurwerkongevallen door legaal vuurwerk veroorzaakt worden. Voor oogletsel geldt dat 66% veroorzaakt wordt door legaal vuurwerk, bij brandwonden is dit 80%. Tijdens de jaarwisseling 2015-2016 werd 75% van het ontstane letsel veroorzaakt door legaal vuurwerk.⁵ Vanwege al dit letsel pleiten naast de oogartsen ook onder andere plastisch chirurgen, artsen van de spoedeisende hulp en kinderartsen voor een verbod op consumentenvuurwerk.⁶

¹ <http://nos.nl/artikel/2074645-nederlanders-voor-vuurwerkverbod-als-er-vuurwerkshows-komen.html>

² <http://www.nu.nl/gezondheid/4200760/meer-ernstig-oogletsel-vuurwerk-oudjaar.html>

³ VeiligheidNL. Cijferfactsheet Ongevallen met vuurwerk 2015-2016. <https://www.veiligheid.nl/organisatie/actueel/nieuws/dossier-vuurwerk>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/04/30/rapport-veiligheid-nl-vervolgonderzoek-vuurwerkongevallen-2014-2015>

⁵ idem

⁶ <http://www.ad.nl/binnenland/artsen-roepen-massaal-op-tot-vuurwerkverbod-aa148279/>

Luchtvervuiling

In veel steden is tijdens de eerste uren van het nieuwe jaar smog door fijnstof gemeten.⁷ De concentraties fijnstof kunnen in stedelijk gebied oplopen tot meer dan 1000 microgram per kubieke meter ($\mu\text{g}/\text{m}^3$). Dit is 20 keer zoveel als de daggrenswaarde van 50 microgram per kubieke meter.⁸ In Amsterdam zijn tijdens de jaarwisseling 2015-2016 fijnstofpieken (PM10) tot 462 microgram per kubieke meter gemeten.⁹ De gemeten fijnstofwaarden in de nieuwjaarsnacht waren om 01.00 uur 's nachts tot wel tientallen keren zo hoog als om 13.00 uur 's middags op oudejaarsdag. Volgens de Nederlandse Luchtkwaliteitsindex was de luchtkwaliteit in de steden "zeer slecht".¹⁰ Kortdurende verhoogde fijnstofconcentraties zijn schadelijk voor de volksgezondheid.¹¹ De Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) heeft aangegeven dat er met de jaarwisseling een fors aantal kinderen met ernstige astma-aanvallen door de rook van het vuurwerk wordt opgenomen.¹²

Erfgoed

Door incidenten als het in vlammen opgaan van scholen en winkels in Uden en Alkmaar, met miljoenschade tot gevolg, is de roep om een vuurwerkverbod vanuit gemeenten versterkt. De toenemende support voor dit verbod vindt ook weerklank bij Amsterdamse erfgoedorganisaties. Het Amsterdams Erfgoedoverleg¹³, bestaande uit zeven losse organisaties, pleit voor een verbod op vuurwerk in de binnenstad nadat afgelopen jaarwisseling een brand in een bijgebouw van de Oude Kerk woedde. In het verleden zijn er monumentale panden in Amsterdam (grotendeels) afgebrand door vuurwerk. Ook de brandweer en politie pleiten voor een vuurwerkverbod.¹⁴

⁷ http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Algemeen_Actueel/Nieuwsberichten/2014/Vuurwerk_zorgt_voor_smog_door_fijn_stof_idem

⁸ idem
⁹ Meetgegevens GGD Amsterdam

¹⁰ http://www.atlasleefomgeving.nl/nieuws-oud/-/blogs/volg-de-vuurwerk-curve?p_auth=c70DrjGG&_33_redirect=http%3A%2F%2Fwww.atlasleefomgeving.nl%2Fzoeken%3Fp_id%3D3%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dmaximized%26p_p_mode%3Dview%26_3_entryClassName%3D%26_3_modifiedto%3D%26_3_groupId%3D10156%26_3_modifiedselection%3D5%26_3_keywords%3Dvuurwerk%26_3_cur%3D1%26_3_struts_action%3D%252Fsearch%252Fsearch%26_3_format%3D%26_3_modifiedfrom%3D%26_3_formDate%3D1475062885955%26_3_modified%3D%255B20150928130000%2BTO%2B20160928140000%255D

¹¹ <http://www.volkskrant.nl/magazine/vuurwerk-afsteken-leidt-tot-extreme-concentraties-fijnstof-a3374314/>

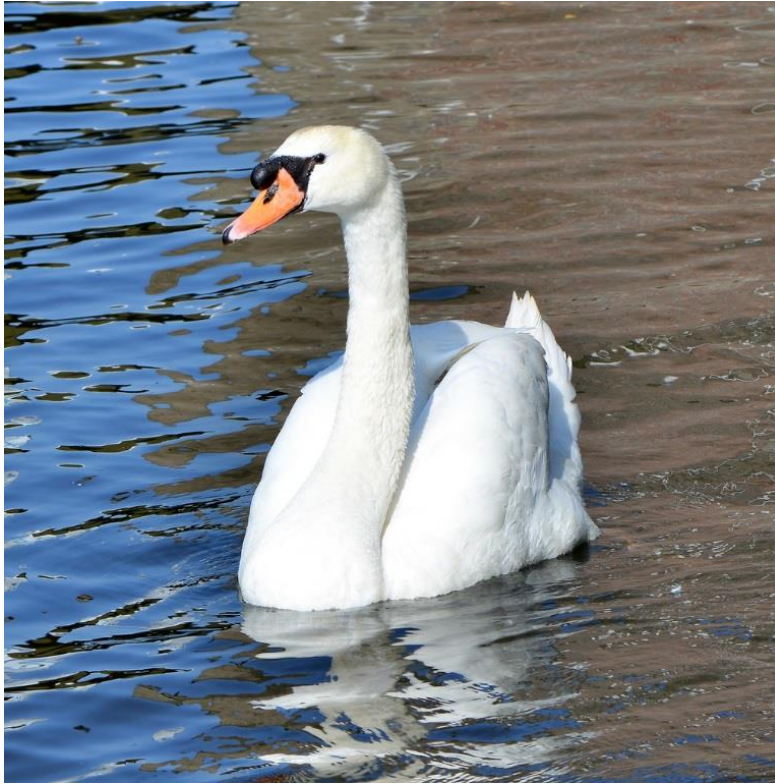
¹² <http://www.ad.nl/binnenland/artsen-roepen-massaal-op-tot-vuurwerkverbod-aa148279/>

¹³ <http://www.parool.nl/amsterdam/erfgoed-organisaties-willen-vuurwerkverbod-voor-binnenstad-a4284536/>

¹⁴ http://www.telegraaf.nl/binnenland/23987356/Brandweer_wil_vuurwerkverbod_.html

Dieren in paniek

Huisdieren, maar ook vrij levende dieren, raken in paniek door het vuurwerk. Tijdens de jaarwisseling worden er dan ook steeds meer honden en katten als vermist opgegeven bij Amivedi, het meldpunt voor vermiste huisdieren.¹⁵ 40 procent van de Nederlanders vindt het vervelend dat huisdieren stress ervaren door het afsteken van vuurwerk.¹⁶

De groep zwanen op de Wallen kan geen kant op tijdens het vuurwerkgeweld met Oud&Nieuw.

Draagvlak

Een ruime meerderheid van de bevolking (64%) is voorstander van een verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk in het centrum van stad of dorp wanneer de gemeente dit combineert met een centrale vuurwerkshow. Wanneer elke gemeente een vuurwerkshow organiseert is 60% voorstander van een algeheel verbod.¹⁷ Er is dus veel draagvlak voor extra maatregelen tegen vuurwerkoverlast, gecombineerd met een professionele vuurwerkshow.

---

¹⁵ <http://www.metronieuws.nl/nieuws/binnenland/2016/01/steeds-meer-huisdieren-spoorloos-na-jaarwisseling>

¹⁶ <http://nos.nl/artikel/2074645-nederlanders-voor-vuurwerkverbod-als-er-vuurwerkshows-komen.html>

¹⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-infrastructuur-en-milieu/documenten/rapporten/2016/09/01/rapport-vuurwerk-discussie-in-beweging>

Voorstel

Het letsel, de schade en overlast die met de huidige jaarwisseling gepaard gaan zijn het gevolg van het huidige beleid waarbij het afsteken van consumentenvuurwerk voor een paar uur per jaar is toegestaan. Wat de Partij voor de Dieren betreft staat de viering van Oud en Nieuw niet in verhouding tot de vele gewonden, schade en overlast. De Partij voor de Dieren stelt het college daarom voor om:

1. In Amsterdam minimaal één professionele vuurwerkshow van formaat vanaf de jaarwisseling 2017-2018 te organiseren met zo milieuvriendelijk mogelijk vuurwerk. Bij milieuvriendelijker vuurwerk worden zware metalen vervangen door stoffen die niet giftig zijn zodat het vuurwerk minder milieubelastend is.
2. Het afsteken van vuurwerk door particulieren in Amsterdam zoveel mogelijk aan banden te leggen door onder andere zoveel mogelijk vuurwerkvrije zones aan te wijzen. Het is op dit moment juridisch nog niet mogelijk om de hele gemeente vuurwerkvrij te verklaren. Er kunnen daarom één of enkele plekken niet als vuurwerkvrije zone worden aangewezen, denk bijvoorbeeld aan het Westelijk Havengebied of NDSM terrein. Het afsteken van vuurwerk door particulieren in Amsterdam wordt hier enorm door beperkt.
3. Bij overleg over vuurwerk met het ministerie van Infrastructuur en Milieu, het ministerie van Veiligheid en Justitie, en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan te dringen op aanpassing van regelgeving met de mogelijkheid een gemeente volledig vuurwerkvrij te verklaren. Wanneer dit mogelijk is, zal het niet langer nodig zijn om zoveel mogelijk plekken als vuurwerkvrije zone aan te wijzen. Er kan dan een geheel verbod in Amsterdam worden aangekondigd.
4. Regels voor het afsteken van vuurwerk, ook buiten de jaarwisseling vast te leggen, zoals uitsluiting tijdens het broedseizoen en verplichting van milieuvriendelijker vuurwerk en opruimplicht.